РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на правосъдието

X
изх. рег. №

ПРОЕКТ!

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Д О К Л А Д

ОТ АНДРЕЙ ЯНКУЛОВ – МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО

ОТНОСНО: Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Постановление № 240 от 2019 г. за създаване на Национален координационен механизъм за върховенство на правото и на Съвет за неговото прилагане (обн., ДВ, бр. 76 от 2019 г.; изм. и доп., бр. 14 от 2020 г., бр. 62 от 2022 г., бр. 25 от 2023 г. и бр. 58 от 2024 г.)

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, внасям за разглеждане проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Постановление № 240 от 2019 г. за създаване на Национален координационен механизъм за върховенство на правото и на Съвет за неговото прилагане (обн., ДВ, бр. 76 от 2019 г.; изм. и доп., бр. 14 от 2020 г., бр. 62 от 2022 г., бр. 25 от 2023 г. и бр. 58 от 2024 г.)

1. Причини, които налагат приемането на подзаконовия нормативен акт

Европейският механизъм за върховенството на правото осигурява процес на годишен диалог между Комисията, Съвета и Европейския парламент съвместно с държавите от ЕС, както и с националните парламенти, гражданското общество и други заинтересовани страни, относно принципите на върховенството на правото. Докладът за върховенство на правото е основата на този процес.

От 2022 г. насам, всяка година Европейската комисия (ЕК) отправя в докладите си препоръки към държавите членки, с цел да се предотврати възникването на проблеми или тяхното задълбочаване. В последствие ЕК проследява напредъка на всяка страна по изпълнение на препоръките.

Съветът за прилагане на Националния координационен механизъм за върховенство на правото извършва вътрешното наблюдение, проследяване и единното докладване за постигнатия напредък по изпълнението на всички мерки и дейности по обхванатите в рамките на общоевропейския хоризонтален Механизъм за върховенство на правото области, а именно: върховенство на правото, съдебна реформа, борба с корупцията по високите етажи на властта и в по-общ план, борбата с организираната престъпност, медиен плурализъм и свобода на медиите, други институционални въпроси, свързани с принципите на взаимозависимост и взаимоограничаване.

2. Предложения за изменение и допълнение на правната уредба

Предложеният проект на постановление съобразява последните промени в Закона за Сметната палата. Законът за изменение и допълнение на Закона за Сметната палата (ДВ, бр. 16 от 2026 г.) отмени Закона за противодействие на корупцията (обн., ДВ, бр. 84 от 2023 г.; изм., бр. 13 от 2024 г. и бр. 57 от 2025 г.). По този начин беше прекратено съществуването на Комисията за противодействие на корупцията. В чл. 6, ал. 2, т. 6 се предвижда в състава на Съвета за прилагане на Националния координационен механизъм за върховенство на правото да бъде включен председателят на Сметната палата с оглед преминалите към тази институция дейности по превенция на корупцията, установяване на конфликт на интереси и установяване на несъответствие в декларираното имущество от лица, заемащи публични длъжности (чл. 1, ал. 2, т. 2 от Закона за Сметната палата).

Проектът на Постановление привежда уредбата в съответствие със законовите правомощия на Министерството на вътрешните работи във връзка с върнатите функции по разкриване и противодействие на корупцията към специализираната Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“. Също така, взема се предвид основното положение, според което досъдебните производства се възлагат от наблюдаващия прокурор на компетентен разследващ орган съгласно Наказателно-процесуалния кодекс.

Предложените промени в разпоредбата на чл. 6 от ПМС № 240 от 2019 г. целят да осигурят и необходимото съответствие с Конституцията на Република България във връзка с изпълнението на Решение № 13 от 2024 г. на Конституционния съд по к. д. № 1/2024 г. (Обн., ДВ, бр. 66 от 2024 г.), с което в частност са отменени промени в Основния закон, свързани с разделянето на Висшия съдебен съвет на два отделни съвета, и по-конкретно преустановяване съществуването на Висшия прокурорски съвет.

При съобразяване на извършеното със Закона за Сметната палата делегиране на функции се предлагат съответните промени в чл. 10 от Постановлението относно държавните органи, които предоставят информация относно дейности и мерките, които изпълняват в съответните области.

Съгласно действащия чл. 130а от Конституцията Висшият съдебен съвет осъществява правомощията си чрез пленум, съдийска и прокурорска колегия. В съответствие с чл. 16, ал. 2 от Закона за съдебната власт Висшият съдебен съвет е постоянно действащ орган, който се представлява от един от изборните му членове, определен с решение на пленума на Висшия съдебен съвет.

Актуализира се уредбата относно експертното и организационно-техническо подпомагане на Съвета и на Гражданския съвет по ПМС № 240 от 2019 г.

3. Цели, които се поставят с приемането на подзаконовия нормативен акт

Проектът на постановление има за цел да подобри функционирането на Националния координационен механизъм за върховенство на правото и на Съвета за неговото прилагане.

4. Очаквани резултати от прилагането на нормативния акт

Като резултати от приемането му се очакват по-ефективно наблюдение на национално ниво и докладване пред обществеността по областите, включени в чл. 2 от ПМС № 240 от 2019 г., и съответно в Годишния доклад на Европейската комисия относно върховенството на правото в Република България.

5. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба

Предложеният проект на акт не води до въздействие върху държавния бюджет и се придружава от финансова обосновка, съгласно приложение № 2.2 на чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

6. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз

Проектът на постановление не съдържа разпоредби, въвеждащи норми на правото на Европейския съюз в българското законодателство, поради което не се налага изготвяне на справка за съответствие с европейското право.

В изпълнение на чл. 20, ал. 2 от Закона за нормативните актове (ЗНА) е извършена частична предварителна оценка на въздействието на законопроекта.

Съгласно чл. 26, ал. 3 от ЗНА проектът на акт, заедно с мотивите към него, частичната предварителна оценка на въздействието и становището на дирекция „Координация и модернизация на администрацията“ на Министерския съвет са публикувани на интернет страницата на Министерството на правосъдието, както и на Портала за обществени консултации към Министерския съвет, като на заинтересованите страни е предоставен 30-дневен срок за предложения и становища. За постъпилите становища е съставена справка по чл. 26, ал. 5 от ЗНА, която е публикувана на интернет страницата на Министерството на правосъдието, както и на Портала за обществени консултации към Министерския съвет.

Проектът е съгласуван в съответствие с чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, като направените бележки и предложения са отразени в приложената справка – таблица.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

С оглед на гореизложеното и на основание чл. 8, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, предлагам Министерският съвет да разгледа и приеме приложения проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Постановление № 240 от 2019 г. за създаване на Национален координационен механизъм за върховенство на правото и на Съвет за неговото прилагане (обн., ДВ, бр. 76 от 2019 г.; изм. и доп., бр. 14 от 2020 г., бр. 62 от 2022 г., бр. 25 от 2023 г. и бр. 58 от 2024 г.).

X

АНДРЕЙ ЯНКУЛОВ
МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО